

Iktasz: KP-5624-002/2019.

Hiv. szám: JIV/124-17/2019.

Tárgy: Jászivány község TRT -
KÖTIVIZIG vélemény
megküldése

Előadó: Szegedi Judit

Melléklet: térképi állomány

Irányítás: Tekse András mb. főépítész

Jászivány Községi Önkormányzat

Tari András úr
polgármester
részére

5135 Jászivány
Fő út 4.

Tisztelt Polgármester Úr!

JIV/124-17/2019. számú megkeresésében Jászivány község településrendezési tervének készítéséről tájékoztattott, egyben a terv elkészítéséhez szakági adataink megadását, elvárásaink megfogalmazását kérte.

A tervezés alapjául szolgáló Kiszelovics és Társa Településtervező Kft. (5000 Szolnok, Szántó krt. 52. I. lh II/5) által készített 3/2016. számú (2019. április) *Jászivány Község településfejlesztési koncepciója* dokumentum figyelembe vételével

vízügyi állásfoglalásunkat

az alábbiak szerint adjuk meg:

Árvízvédelem

Jászivány község közigazgatási területét nem érinti sem meglévő, sem tervezett árvízvédelmi célú tározó, ezért a *VK-3 rajzszámú, Jászivány község településrendezési terve Vízgazdálkodás – áttekintő helyszínrajz* tervlapról kérjük azt törölni.

Továbbá, a község közigazgatási területe nem érint árvízvédelmi vonalat, folyót, illetve nagyvízi medret sem.

Belvízvédelem, vízrendezés

Jászivány Község belvízvédelmi szempontból a KÖTIVIZIG 10.05 sz. Jászkiséri belvízvédelmi szakaszhoz tartozik, területileg Jász-Nagykun-Szolnok Megyében helyezkedik el.

Közigazgatási területe a 027. Milléri belvízrendszer területére esik.

A vízrendszer É-en a 98-as (ÉVIZIG), K-en a 025-ös Hanyi-Sajfoki, DK-en a 028-as Dobai, D-en és DK-en a Tisza és a Zagyva, K-en a 026-os Felsőszászberki vízrendszer határolja. A vízrendszer domborzata uralkodóan sík, csak az É-i, Jászszentandrás körüli terület mutat némi hajlásos, dombvidéki jelleget. A felszín É-i irányból lejt D-DK felé. Átlagos felszínesítés 0,50 m/km. A vízrendszer területe: 627,3 km².

A település közigazgatási területét közvetlenül nem érinti, de a belvízrendszer területébe ÉK-i irányból benyúlik a **Hanyi-Tiszasülyi árvízszint** csökkentő tározó területe, amely elsősorban annak feltöltésekor befolyásolja a vízrendszer működését. A tározó teljes ürítése a Sajfoki főcsatorna mellett a Tiszasülyi-

28-as, Csátés-, Millér-csatornákon keresztül lehetséges.

Jászivány közigazgatási területe

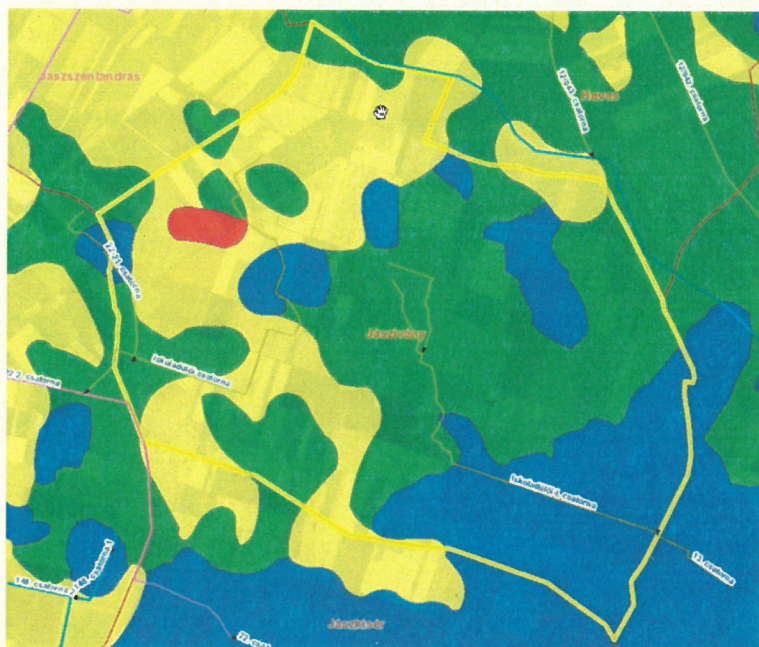
Jászivány lehatárolása, főbb csatornák

Jászivány Község közigazgatási területén kizárólagos állami tulajdonú, valamint a KÖTIVIZIG üzemeltetésében lévő belvízcsatornák nincsenek.

Jászivány Község közigazgatási területéről lefolyó vizeket nyugaton a 22-2. számú belvízcsatorna, keleten a 12. számú (Pélyi)-csatorna fogadja be Jászapáti, illetve Pély közigazgatási területén.

Belvíz-veszélyeztetettség

Jászivány Község közigazgatási területe a Dr. Pálfai Imre által készített belvíz veszélyeztetettségi mutató alapján nagyrészt alig, illetve mérsékelten, DK-i része közepesen veszélyeztetett. A belterületi résztől Nyugatra egy kisebb foltban erősen veszélyeztetett terület is található.

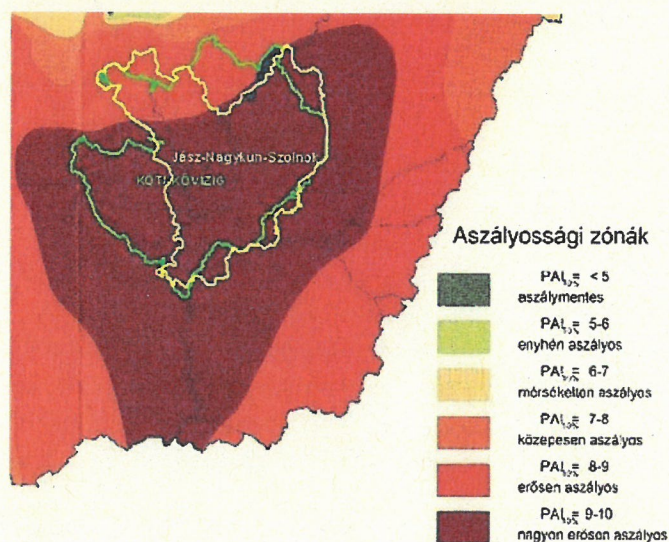

Jászivány Község közigazgatási területének belvízveszélyeztetettségi besorolása

Igazgatóságunk Jászivány közigazgatási területét érintően jelenleg nem tervez belvízvédelmi fejlesztést.

Aszály-veszélyeztetettség

Jászivány területe a Dr. Pálfi féle Magyarország Zonális aszályossági térképe alapján az **erősen aszályos** kategóriába tartozik.

Jászivány Község közigazgatási területén KÖTIVIZIG üzemeltetésében lévő öntözőcsatornák nincsenek.

A koncepciókészítése során az alábbiakat kell figyelembe venni:

- A mélyfekvésű, lefolyástalan területet újonnan művelésbe nem lehet bevonni, ill. a meglévőket javasolt művelés alól kivonni és rét-legelőként hasznosítani, vagy túrni e területeken a belvízi elöntést és a termés kiesést.
- A belvizes területeket figyelembe kell venni a közigazgatási határok korrekciójánál, valamint a lakóterületek kialakításánál, elkerülve a későbbi belvízkárokat, ill. a jelentős költséggel történő belvízkár elhárítást.
- A belterületi vízrendezés tervezésénél a KÖTIVIZIG állásfoglalása (befogadói nyilatkozata) kell

a külterületi befogadók tekintetében, melyek elsősorban csapadékvízzel terhelhetőek a Víz Keretirányelvben foglaltak teljesítése érdekében.

A településrendezési tervek vízügyi munkarészeinek tartalmi követelményei:

- Vízrendezés témakörben:

A településrendezési tervben röviden ismertetni és értékelni kell:

- külterületre vonatkozólag:

- a rendezési terület vízgyűjtőterületét
- a belterület felszíni vizeinek befogadját
- a külterület vízelvezetési létesítményeit, belvízcsatornákat
- ideiglenes vízviszatarítási lehetőségeket (pl. záportározók)
- új terület-felhasználásnál a területéről elvezetendő mértékadó csapadékvíz mennyiséget
- az időszakosan elöntésre kerülő területeket

- különös tekintettel a belterületre vonatkozóan:

- a település vízrendezési helyzetét
- a csapadékvíz elvezetés módját
- az elvezető hálózat rendszerét, kiépítettségét
- vízkárveszélyes területeket
- új terület-felhasználásoknál a vízelvezetés lehetőségeit

A vízrendezési művek tulajdonosi, kezelői és üzemeltetői megoszlását ismertetni kell.

- Mezőgazdasági vízszolgáltatási témakörben:

A településrendezési tervben röviden ismertetni kell: *(amennyiben vannak)*

- a rendelkezésre álló vízkészleteket,
- a térségi vízátervezést,
- a vízpótlás létesítményeit,
- a mezőgazdasági vízszolgáltatás létesítményeit (vízkivételek, öntözőtelepek, halastavak).

A tervlapokon fel kell tüntetni: *(amennyiben vannak)*

- a vízátervezések nyomvonalát,
- a vízkivételi műveket,
- öntözőcsatornákat,
- öntözőtelepeket,
- halastavakat.

Jogszabályi háttér

- 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról
- A felszín alatti vizek jó állapotának biztosítása érdekében, a csapadékvíz szikkasztásánál a 219/2004. (VII. 21.) Korm. Rendelet előírásait, a felszíni vizek minőségének védelme érdekében, a felszíni vízbe történő bevezetésekor, pedig a 220/2004. (VII. 21.) Korm. Rendelet előírásait kell betartani.
- 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról

Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv vonatkozásai – felszíni vizek

A település közigazgatási területét a Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervben kijelölt felszíni víztest nem érinti.

Víziközművek

A településrendezési terv készítésének alapjául szolgáló *Jászvány Község településfejlesztési koncepciója* dokumentum 20. oldalán az alábbiak szerepelnek: "Ivóvízminőség javítás: A Jászsági ivóvízminőség-javító Társulás által nyert pályázat keretében jelenleg folyik a településen a kivitelezés, mely főként a technológia és a vízmű felújítására vonatkozik. további cél, a csőhálózat jelenlegi pályázat

keretében történő %-os cseréjétől jóval magasabb %-os arányban történő cseréje korszerű csövekre a KEOP következő ütemében, pályázati forrásból."

A megállapítás nem helyes, 2015. december hóban a települést érintő ivóvízminőség-javító program befejeződött. Kérjük a *Megalapozó vizsgálatban* szereplő adatok használatát, kivételt képez ez alól az utóbbi dokumentumban szereplő ivóvíz-ellátottság.

2018. évi adatok alapján a település lakásszáma a KSH honlapja alapján: 217 db

Bekötés révén ellátott lakások száma (üdülők nélkül): 210 db

Ellátott területen lévő, bekötés nélküli lakások száma: 7 db

Ebből adódóan az ivóvízhálózat 100 %-ban épült ki a településen és 2018. évben a rákötési arány 96,77 % volt.

Felszín alatti vizek

A településrendezési terv és településfejlesztési koncepció készítésénél a következő - felszín alatti vizek védelmére vonatkozó - hatályos jogszabályokat kell figyelembe venni:

- 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről különös tekintettel a település ivóvízbázisára és a strandi kutakra.
- 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről
- 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről
- 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről
- 27/2004. (XII.25.) „a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról” KvVM rendelet

Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv vonatkozásai

A felszín alatti vizek állapotának minősítését a felszín alatti vizek vizsgálatának egyes szabályairól szóló 30/2004. (XII. 30.) KvVM rendelet alapján lett végrehajtva. Az állapotértékelés minden egyes víztestre elkészült. A mennyiségi és kémiai állapotot különböző tesztekkel vizsgálják, de nem mindegyik teszt alkalmazható minden egyes víztest esetében. A vizsgálatok módszere a VGT1-hez képest nem változott. Ha egyetlen teszt is azt mutatja, hogy egy víztest gyenge állapotú, akkor a víztest összességében a **gyenge** minősítést kapja, ekkor intézkedni kell annak érdekében, hogy a víztest ismét jó állapotba kerüljön. A gyenge minősítéssel szemben áll a **jó** minősítés. Amikor a víztest állapota a jó és a gyenge határán mozog, vagy negatív trend figyelhető meg, vagy a módszerek bizonytalansága miatt az állapot nem dönthető el egyértelműen, a víztest a „**jó, de gyenge kockázata**” minősítést kapta. Jászivány közigazgatási területére nézve aljzattól a felszín felé az alábbi víztestek települnek: pt.2.2 Észak-Alföld porózus termál, p.2.9.2 Jászság, Nagykunság porózus, sp.2.9.2 Jászság, Nagykunság sekély porózus víztestek. Az érintett víztestek mennyiségi és minőségi állapotát a következő táblázatok foglalják össze.

Mennyiségi jellemzés

Víztestek mennyiségi állapota a VGT 2 alapján					
Víztest neve	Víztest jele	FAV mennyiségi állapota	A célkitűzések elérése (figyelembe véve a megvalósítás és a hatás időszükségletét is)	A célkitűzések elérése (figyelembe véve a megvalósítás és a hatás időszükségletét is)	Mentességi indokok
		Minősítés			
		(5 teszt alapján)			

Észak-Alföld	pt.2.2	jó	a jó állapot fenntartandó		
Jászság, Nagykunság	p.2.9.2	gyenge, oka: -vízmérleg	a jó állapot elérhető, addig enyhébb célkitűzés fenntartása	2027+	G1, T2
Jászság, Nagykunság	sp.2.9.2	gyenge, oka: -vízmérleg	a jó állapot elérhető, addig enyhébb célkitűzés fenntartása	2027+	G1,T1, T2

A **p.2.9.2 víztest** és az **sp.2.9.2 víztest** gyenge minősítésének az oka, hogy az alegység területén a felszín alatti vízmérleg negatív, tehát a vízkivételek mértéke meghaladja a természetes utánpótlódás mértékét.

Minőségi (kémiai) jellemzés

A kémiai állapot minősítése a **monitoring kutakban észlelt küszöbértéket meghaladó koncentrációk feltárásán alapul**. Küszöbérték: az a szennyezőanyag koncentráció, amely esetén fennáll a veszélye az ún. receptorok (ember az ivóvízen és az élelmiszeren keresztül, vízi, vizes és szárazföldi ökoszisztémák) káros mértékű szennyeződésének. Küszöbértéket Magyarországon víztestenként és víztest-csoportonként a következő komponensekre határoztak meg: NO₃ (felszíni víz receptorra is, az EU szinten megállapított határértéknél szigorúbb értéket), NH₄, vezetőképesség, Cl és SO₄, TOC, Cd, Pb, Hg, peszticidek, tri- és tetraklór-etilén és AOX esetében országos szinten történt a küszöbérték meghatározása. A porózus termál, illetve zárt termál karszt víztestek esetében nem szükséges küszöbérték meghatározása, mert ezeket a rendelkezésre álló adatok szerint nem veszélyezteti emberi eredetű szennyeződés. A szerves szennyezést jelző indikátorok közül az AOX esetében a javasolt küszöbérték 20 µg/l, ami egyezik a Magyarországon az ivóvízre megadott határértékkel.

A jó állapot megőrzése szempontjából **kockázatosnak** számítanak azok a víztestek, ahol valamely szennyezőanyag víztestre vagy annak egy részére vonatkozó átlagkoncentrációja tartós emelkedő, vagy a hőmérséklet csökkenő tendenciát jelez. A **vízminőségi trendek** elemzésének célja, hogy jelezze azokat a problémákat, amelyek a jelenleg még jó állapotú víztestek esetében felléphetnek, a már most is kimutatható jelentős és tartós koncentráció- vagy hőmérsékletváltozás miatt.

A felszín alatti víztestek szennyezettsége szempontjából darabszámukat és területi kiterjedésüket is tekintve a **diffúz eredetű szennyezettiségek** a legjelentősebbek.

Magyarországon 2008-2013 évek között összesen 2338 peszticid kimutatás céljából vett vízmintát vizsgáltak, melynek során összesen 40 664 minta **növényvédőszer** hatóanyag kémiai analitikai vizsgálata történt. A mérések 80 féle peszticidre terjedtek ki. A vizsgálatok csupán **7 %-ban** volt mérhető koncentráció. A mérések fele a Triazin csoport hatóanyagait vizsgálta, ahol az átlagosnál magasabb a kimutatható szennyezőanyag aránya: 9%, azaz indokolt volt erre a csoportra nagyobb figyelmet fordítani. Az alegységhez rendelt víztesteken a növényvédőszer hatóanyaggal szennyezett minták nem voltak

Összefoglalóan elmondható, hogy a mérések alapján **peszticid** terheltség miatt **egyetlen víztest sem gyenge vagy „jó, de gyenge kockázata” minősítésű.**

A **pontszerű szennyező forrásokból** származó szennyezőanyagok esetében (szulfát, klorid, fémek, továbbá PAH, VOCI) a szennyezési csóvák kiterjedésének elemzése alapján azt mondható, hogy nem ismerünk jelentős kiterjedésű, a víztest egészének állapotát veszélyeztető pontszerű szennyező forrást, és a szennyező forrás okozta talajvíz szennyeződést. A szennyezőanyagok jelenléte az **ivóvizet szolgáltató vízbázisok** esetében azonban az emberi egészséget közvetlenül is veszélyeztetheti, ezért a víztesteken belül a vízbázisok kiemelt figyelmet kapnak az állapotértékelés során.

A vízbázisokat veszélyeztető szennyezőanyag túllépések értékelése a termelő kutak és az ivóvízbázisok védőterületeire eső megfigyelő kutak rendelkezésre álló valamennyi 2010 és 2012 közötti adata alapján készült.

Víztestek minőségi állapota a VGT 2 alapján					
Víztest neve	Víztest jele	FAV kémiai állapota	Víztestekre vonatkozó környezeti célkitűzések	A célkitűzések elérése (figyelembe véve a megvalósítás és a hatás időszükségletét is)	Mentességi indokok
		Minősítés			
		(6 teszt alapján)			
Észak-Alföld	pt.2.2	jó	a jó állapot fenntartandó		
Jászság, Nagykunság	p.2.9.2	jó	a jó állapot fenntartandó		
Jászság, Nagykunság	sp.2.9.2	gyenge, oka: - trend vizsgálat - felszíni vizek állapota	a jó állapot elérhető	2027	T2

Az **sp.2.9.2** sekély porózus víztest minőségi állapota alapján gyenge minősítést kapott a trend vizsgálat és felszíni vizek állapota tesztek alapján. A víztestre „jó állapot elérhető” célkitűzés lett megállapítva, melynek elérése 2027-re várható.

A mentességi indokok magyarázata:

G1: Az intézkedéseket az adott víztesten nem éri meg megtenni a becsülhető pozitív és negatív közvetlen és közvetett hatások, illetve hasznok és károk, ráfordítások alapján, víztest szintű aránytalan költségek. VKI 4.5 mentesség enyhébb célkitűzés.

T1: Ökológiai állapot helyreállása hosszabb időt vesz igénybe.

T2: A felszín alatti víz állapot helyreállításának ideje hosszabb

Igazgatóságunk a *környezeti értékelés* tartalmának meghatározásában *nem illetékes*.

Jászivány településrendezési tervével és településszerkezeti koncepciójával kapcsolatos eljárás további szakaszában igazgatóságunk részt kíván venni.

Szolnok, 2019. július 12.

Háfra Máttyás
vízvédelmi és vízgyűjtő-gazdálkodási
osztályvezető

